

Het fijnmazig gemiddelde: er is een theoretisch gedrocht ontwikkeld

Gepubliceerd op AM Web op 5 oktober 2023:

<https://www.amweb.nl/143784/het-fijnmazig-gemiddelde-er-is-een-theoretisch-gedrocht-ontwikkeld>

Mij wordt wel eens gevraagd waarom ik me toch zo druk maak om schadeprovisietransparantie. Nou, ik maak me druk omdat er in onze al zo zwaar gereguleerde branche, een extra verplichting wordt gecreëerd op een gebied waar helemaal geen problemen zijn. Ik maak me druk omdat we nu al weten dat de beleidsdoelstelling die hierachter zit gewoon niet gehaald gaat worden. Met actieve provisietransparantie moet het gesprek over de (doorlopende) dienstverlening die tegenover de provisie staat bevorderd worden, zodat consumenten kunnen beoordelen hoe de aangeboden dienstverlening zich verhoudt tot de kosten. Maar het is waarschijnlijker dat de consument gewoon naar een direct writer gaat en daar zijn verzekeringen afsluit, want dat is gratis. Zo lijkt het althans, want er is geen level playing field gecreëerd. Best wel iets om je druk over te maken.

Ik maak me druk omdat adviseurs pas na het advies exact weten hoeveel provisie ze ontvangen en hierdoor in een bedrijfseconomisch onmogelijke en onwerkbare situatie worden gemanoeuvreed. Ik maak me druk omdat daarom een theoretisch gedrocht is ontwikkeld: het fijnmazige gemiddelde. Hiermee moet een “zo nauwkeurig mogelijke indicatie” worden gegeven en dat is als de uiteindelijk te ontvangen provisies binnen een “kleine bandbreedte” vallen. Termen die voor interpretatie vatbaar zijn.

De Raad van State heeft geadviseerd om het wetsvoorstel te toetsen op de uitvoerbaarheid voor de toezichthouder. De AFM heeft recentelijk de uitvoeringstoets gepubliceerd en zegt dat de nieuwe verplichtingen uitvoerbaar zijn, mits adviseurs consumenten ook informeren indien het daadwerkelijke provisiebedrag significant afwijkt van het eerder gecommuniceerde bedrag. Deze aanvullende verplichting moet de adviseur stimuleren om het daadwerkelijke provisiebedrag in de precontractuele informatievoorziening zo nauwkeurig mogelijk te benaderen. De wet wordt daarmee voor iedereen alleen maar complexer en onuitvoerbaarder. Als adviseur moet je dit monitoren, vastleggen en communiceren. Kortom: Extra kosten.

Voor toezicht en mogelijke handhaving is het volgens de AFM bovendien belangrijk dat deze informatie in ieder geval schriftelijk aan de klant wordt gegeven. Ook een zwaardere verplichting omdat de wet niets hierover zegt en de minister heeft aangegeven dat het zowel mondeling als schriftelijk mocht. Het was aan de adviseur om te bepalen wat de beste vorm van informeren is. Verplicht schriftelijk betekent opnieuw extra kosten.

Over drie jaar wordt vervolgens een evaluatie uitgevoerd om te bezien of de doelen zijn gehaald en of schadeprovisietransparantie naar de zakelijke markt moet worden uitgebreid. De AFM benadrukt dat nu al moet worden voorzien in de beschikbaarheid van gegevens op basis waarvan over drie jaar een evaluatie kan worden uitgevoerd. De AFM zal daarom een onderzoek moeten uitvoeren naar de toepassing van deze nieuwe bepalingen. U begrijpt het al. De uitvoering van dit onderzoek leidt tot nieuwe kosten, die de AFM wil meenemen in haar nieuwe kostenkader. Dus adviseurs krijgen straks ook nog eens een rekening gepresenteerd in de vorm van hogere toezichtkosten omdat deze onuitvoerbare wet alleen op een omslachtige en dure wijze gecontroleerd en uitgevoerd kan worden. En ja, daar maak ik me druk om!